

ABRvS van 19 december 2012, LJN: BY6659, zaaknr. 201108497/1/A3

<http://www.rechtspraak.nl/ljn.asp?ljn=BY6659>

Art.: 3, lid 1, 7, lid 1, sub a, en lid 2, sub a, en 8, lid 1, Wob, 1:3, lid 2, 4:17, 6:18, lid 1, 6:19, lid 1, 6:24, 8:13, 8:55c en 8:55b Awb, 6 EVRM, 25, lid 2 en 86, lid 1, Gemeentewet

Trefw.: verzoek om actieve openbaarmaking van een rapport op de gemeentelijke website, elektronische publicatie, vorm van openbaarmaking, dwangsom wegens niet tijdig beslissen, schadevergoeding wegens het overschrijden van de redelijke termijn, “civil rights and obligations”, doorzending door de rechtbank van een beroepschrift tegen een nieuw besluit op bezwaar, beoordeling van samenhangende besluiten, rechtseenheid en proceseconomie, bewijslast plaatsgevonden vergadering en opgelegde geheimhouding.

Samenvatting

Zoals ook de rechtbank heeft overwogen, ziet artikel 8 van de Wob op het verstrekken van informatie uit eigen beweging door een bestuursorgaan. Deze zogenoemde actieve openbaarmaking is primair de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat. De Wob voorziet niet in de mogelijkheid dat een ieder een verzoek kan indienen strekkende tot naleving van deze actieve openbaarmakingsplicht. Uit het stelsel van de Wob volgt dat aan een ieder uitsluitend het recht is toegekend om te verzoeken om openbaarmaking van informatie, als bedoeld in artikel 3 van de Wob. Artikel 8 van de Wob biedt ten opzichte van artikel 3 van de Wob geen aanvullend of ander recht op informatie. De Afdeling vindt steun voor dit oordeel in de geschiedenis van de totstandkoming van die bepaling, waaruit volgt dat de uit artikel 8 van de Wob voortvloeiende verplichting niet rechtens afdwingbaar is.

Met de rechtbank is de Afdeling evenwel van oordeel dat, nu het verzoek kennelijk strekt tot openbaarmaking van het rapport door publicatie daarvan op de website, en dat verzoek niet op artikel 8 van de Wob kan worden gegrond, dat verzoek dient te worden aangemerkt als zijnde gegrond op artikel 3 van de Wob, gelezen in verbinding met artikel 7 van de Wob. De brief van het gemeentebestuur is een afwijzende reactie op dat verzoek en daarmee een besluit, als bedoeld in artikel 1:3, tweede lid, van de Awb. De rechtbank heeft derhalve terecht overwogen dat het college het door de betreffende appellant daartegen gemaakte bezwaar ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard.

Het college heeft, gevolg gevend aan de aangevallen uitspraak, opnieuw op de bezwaren van appellant beslist bij besluit van 19 juli 2011. Appellant heeft tevens beroep ingesteld tegen dit nieuwe besluit. De rechtbank heeft dit beroepschrift, ter verdere behandeling, doorgezonden naar de Afdeling. Appellant is hiertegen opgekomen omdat het betreffende collegebesluit is genomen voordat door het college hoger beroep is ingesteld. Gelet op de ratio van de artikelen 6:18 en 6:19 en om redenen van rechtseenheid en proceseconomie, hanteert de Afdeling als uitgangspunt, dat de omstandigheid dat een bestuursorgaan hoger beroep heeft ingesteld tegen de tot vernietiging van het eerdere besluit strekkende uitspraak van de rechtbank, er niet aan in de weg staat het nieuwe van ditzelfde bestuursorgaan afkomstige besluit krachtens artikel 6:19, eerste lid, van de Awb in het hoger beroep te betrekken. Er bestaat geen aanleiding in het voorliggende geval van dat uitgangspunt af te wijken. De rechtbank heeft het beroepschrift dan ook terecht doorgezonden. Met betrekking tot het besluit van 4 oktober 2011 stelt de Afdeling vast dat het geschil over het verzoek om openbaarmaking zich beperkt tot de vorm van openbaarmaking, in het bijzonder de weigering het betreffende rapport op de website te publiceren. Gelet op de gegeven motivering heeft het college zich naar het oordeel van de Afdeling op het standpunt mogen stellen dat het verstrekken van de informatie in de verzochte vorm redelijkerwijs niet van hem kan worden gevegd, als bedoeld in artikel 7, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob.

Noot

1. Een uitspraak met verschillende relevante elementen, die ten dele mede van algemene betekenis zijn. De kern van deze Afdelingsuitspraak is de afdwingbaarheid door burgers van artikel 8 van de Wob, de algemene verplichting van bestuursorganen tot actieve openbaarmaking, in samenhang met artikel 3, eerste lid, van de Wob. In dit verband komt tevens de betekenis van

artikel 7 van de Wob aan de orde - de verlangde vorm van openbaarmaking - en met name de wijze waarop de Afdeling hierop toetst, in de voorliggende casus toegespitst op de elektronische publicatie van de stukken op de gemeentelijke website. Een nieuw element in de Wob-jurisprudentie is voorts de bewijslastverdeling inzake het feitelijk hebben plaatsgevonden van een op de gemeentelijke website aangekondigde vergadering alsook een op de vergaderstukken toegespitste afbakening van gelding van aan de Wob derogerende geheimhoudingsplichten onder de Gemeentewet. Hoewel niet in geschil biedt deze uitspraak tevens een illustratie van de op gemeentelijk niveau belangrijke beperkende rol van de aan de Wob derogerende geheimhoudingsregelingen in de artikelen 25, tweede lid, en 86, eerste lid, van de Gemeentewet. In een tweede specifiek onderdeel wordt geoordeeld over de verlangde schadevergoeding wegens overschrijding van een redelijke termijn op basis van het rechtszekerheidsbeginsel, waarbij de Afdeling ervan uitgaat dat artikel 6 EVRM niet op Wob-geschillen van toepassing is. Van meer algemene, procesrechtelijke betekenis zijn de overwegingen over de artikelen 6:18 en 6:19 van de Awb, het uitgangspunt van beoordeling van het geheel van samenhangende besluiten.

2. De hiervoor opgenomen uitspraak is er een uit een cluster van samenhangende uitspraken, op basis van Wob-verzoeken van dezelfde appellants. Zie tevens de uitspraken van de ABRvS van 19 december 2012, LJN BY6661 en BY6662. De achterliggende uitspraken in beroep van de Rechtbank Haarlem dateren van 14 januari 2010, LJN: BL5222 en van 28 oktober 2011, LJN-nummers BU2995, BU2985, BU2979 en BU2978.

3. De grondslag van de jurisprudentie over artikel 8 van de Wob is gelegd in de uit een oogpunt van rechtsbescherming tegen actieve openbaarmaking zeer belangrijke uitspraak van de ABRvS van 31 mei 2006, JB 2006/218 m.nt. dzz. (onderzoeksrapport gemeentebestuurder Nijkerk). In deze uitspraak is het afwegingskader van artikel 10 van de Wob tevens betrokken op artikel 8 van deze wet. De beslissende overweging (2.7, tweede alinea) in deze uitspraak luidt als volgt: “Artikel 10 van de Wob (...) biedt geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de in die bepaling geveerde afweging niet ook dient plaats te vinden indien het bestuur eigener beweging voornemens is tot het openbaar maken, op voet van artikel 8, eerste lid, van de Wob, van informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid, waarbij in artikel 10 van de Wob vermelde belangen zijn betrokken. Ook in dat geval dient derhalve met het oog op die belangen een afgewogen besluitvorming plaats te vinden. Het moet er derhalve voor worden gehouden dat artikel 8, eerste lid, van de Wob (...) de grondslag biedt voor het nemen van besluiten, als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen voor degenen die door dat besluit rechtstreeks in hun belang worden getroffen, dezelfde rechtsgang openstaat als die welke beschikbaar is voor degenen die rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen door een besluit tot openbaarmaking van documenten dat is genomen op een verzoek als bedoeld in artikel 3 van de Wob.”

Zie voor de toepassingsjurisprudentie met name de uitspraken van de ABRvS van 10 november 2010, JB 2010/276 m.nt. Wildeboer (publicatie boetebesluiten door OPTA), van 15 december 2010, JB 2011/41 m.nt. dzz. (plaatsingsplan voor antenne-installaties), van 7 september 2011, JB 2011/225 m.nt. dzz. (publicatie op de website van een onderzoeksrapport door de Onderwijsinspectie) en van 27 juni 2012, AB 2012, 265 m.nt. Saris.

4. Met betrekking tot het Planschade risicorapport heeft betrokkene een dubbel Wob-verzoek ingediend, te weten: (a) op grond van artikel 8 Wob: de publicatie van dit rapport op de gemeentelijke website en (b) op grond van artikel 3, eerste lid, Wob: de toezending van een schriftelijk exemplaar van dit rapport. De schriftelijke toezending heeft plaatsgevonden (zie met betrekking tot de aanspraak hierop: ABRvS van 16 december 2009, JB 2010/31 m.nt. dzz.). Gaat het in de bestaande rechtspraak op grond van artikel 8 van de Wob met name om het inroepen door belanghebbenden van rechtsbescherming tegen besluiten tot openbaarmaking op eigen initiatief van bestuursorganen, in deze zaak is aan de orde of dit artikel tevens ruimte biedt om dit type besluiten uit te lokken en via de bestuursrechter af te dwingen. Op basis van een wetshistorische interpretatie (MvA) trekt de Afdeling hier een duidelijke grens. De actieve openbaarmaking op grond van artikel 8 van de Wob is primair de verantwoordelijkheid van het betreffende bestuursorgaan. De Wob voorziet daarom niet in de mogelijkheid dat een ieder een

verzoek kan indienen strekkende tot naleving van deze openbaarmakingsplicht. In relatie tot artikel 3 van de Wob biedt artikel 8 van deze wet dan ook geen aanvullend of ander recht op informatieverstrekking. De betekenis van artikel 8 van de Wob blijft derhalve beperkt, want is geen zelfstandige grondslag van informatierechten van burgers, echter wel een aanknopingspunt van rechtsbescherming tegen openbaarmakingsinitiatieven van bestuursorganen. Vgl. mijn eerdere aanduiding van artikel 8 van de Wob als grondslag van een strategisch besluitbegrip. Zoals uit deze uitspraak blijkt wil de Afdeling niet verder gaan dan deze rechtsbeschermingsfunctie. Hiervan uitgaande, converteert de Afdeling de grondslag van het informatieverzoek. Nu dit verzoek kennelijk strekt tot openbaarmaking van het rapport via publicatie op de gemeentelijke website dient het verzoek te worden aangemerkt als zijnde gegrond op artikel 3 jo. artikel 7 van de Wob. De afwijzende reactie op dit verzoek is daarmee een besluit in de zin van artikel 1:3, tweede lid, Awb.

5. Ik heb moeite met een wetshistorische interpretatie van de Wob als doorslaggevende argumentatie. Niet alleen vanwege de gedateerdheid van de aan wetsvoorstel en parlementaire behandeling van de Wob ontleende “wil van de wetgever” - de in de overwegingen aangehaalde passage in de MvA (nr. 6) dateert van 23 maart 1988 en de niet aangehaalde toelichting op artikel 8 van de Wob in de MvT (nr. 3) van 27 januari 1987 - maar vooral omdat aldus wordt voorbijgegaan aan de nadien doorgevoerde wijzigingen van de Wob, met name onder invloed van het internationale (Verdrag van Aarhus, Trb. 2001, 73) en Europese recht. De wetgever heeft zich immers na de inwerkingtreding van de Wob nog enkele malen over de betekenis van artikel 8 van de Wob uitgelaten, met name als implementatiewetgever van verdragsrechtelijke en Europeesrechtelijke (richtlijn)verplichtingen, in het bijzonder op het terrein van het breed gedefinieerde milieurecht.

Zie in het bijzonder de Wet uitvoering Verdrag van Aarhus, Stb. 2004, 519 en de Implementatiewet EG-richtlijnen eerste en tweede pijler Verdrag van Aarhus, Stb. 2005, 341, in het bijzonder betreffende de implementatie van de belangrijke richtlijn 2003/4/EG. Door deze twee wetten is de Wob ingrijpend gewijzigd, waaronder, tot tweemaal toe, het eveneens in deze uitspraak relevante artikel 7 van de Wob. Zie met betrekking tot artikel 8 van de Wob met name Kamerstukken II 2002/03, 28835, nr. 3, p. 14-15 en 18-19, alsmede Kamerstukken II 2004/05, 29877, nr. 3, p. 15. Met betrekking tot actieve en passieve openbaarmaking is de Wob in de achterliggende periode derhalve tevens een belangrijke implementatiewet geworden, die derhalve onder omstandigheden (verdragsrechtelijke en) richtlijnconforme interpretatie verlangt met het Hof van Justitie als hoogste rechter.

6. Dat artikel 8 van de Wob thans mede fungeert als formeel-wettelijke grondslag van geconcretiseerde informatieverplichtingen van bestuursorganen op een Europeesrechtelijke grondslag, blijkt in het bijzonder uit de op dit artikel gebaseerde Beleidsregel openbaarmaking subsidiegegevens gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid, het Besluit van de Staatssecretaris van EZ van 30 januari 2013, houdende openbaarmaking van de subsidiegegevens gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid over het EU-boekjaar 2012, Stcrt. 2013, nr. 2879, en het Besluit houdende beleidsregels omtrent openbaarmaking van controlegegevens door de VWA. Ook overigens is sprake van onderdelen in de implementatiewetgeving, waarbij artikel 8 van de Wob een rol speelt.

Artikel 8 van de Wob vormt daarnaast nog de algemene voorziening op basis waarvan (aanvullend) uitvoering kan worden gegeven aan grondrechtelijke informatieverplichtingen (positieve verplichtingen) in het bijzonder op grond van artikel 8 EVRM en geconcretiseerd in de rechtspraak van het EHRM.

Naar uit de wetsgeschiedenis blijkt was de reden om artikel 8 van de Wob niet als rechtens afdwingbaar aan te merken de onbepaaldheid van de hierin begrepen informatieverplichtingen, dat wil zeggen de onmogelijkheid om in de wet objectieve aanknopingspunten op te nemen waarbij een beroep op de rechter aangehaakt zou kunnen worden. Vandaar de keuze voor een (politiek-bestuurlijke) sanctionering via vertegenwoordigende organen of algemene besturen, al dan niet op klacht van burgers.

7. Uit het voorgaande blijkt dat in de afgelopen periode met betrekking tot artikel 8 van de Wob verschillende toepassingsvormen zijn ontwikkeld, al naargelang deze bepaling naar zijn oorspronkelijke bedoeling is toegepast (overheidscommunicatie), is gaan gelden als een specifiek inzetbaar bestuursinstrument (naming en shaming en uitlokking van burgerverzet), dan wel fungeert als zelfstandige wettelijke grondslag ter nakoming van in het bijzonder communautaire (en grondrechtelijke) informatieverplichtingen tot actieve openbaarmaking. Daarbij gaat het niet alleen om vormen van voorlichting ten dienste van een democratische bestuursvoering (inspraak), maar vooral om faciliterende informatieregelingen ten dienste van publiekscontrole (transparantie Europese subsidies) en rechtsbescherming (Verdrag van Aarhus). De hiervoor genoemde uitvoeringsregelingen concretiseren de als zodanig open geformuleerde informatieverplichting in artikel 8 van de Wob. In deze gevallen gaat het argument van onbepaaldheid van de wetgever van 1987 en 1988 dus niet meer op. Of sprake is van voor de rechter afdwingbare informatieverplichtingen hangt in deze gevallen derhalve primair af van de onderliggende, vooral Europeesrechtelijke regeling. Artikel 8 is dan echter vaak een onmisbaar onderdeel van het informatie-arrangement, met name als formeel-wettelijke beperkingsgrondslag in geval van een (potentiële) inbreuk op grondrechten (vgl. artikel 10, eerste lid, Grondwet). In de hiervoor opgenomen uitspraak laat de Afdeling echter geen enkele ruimte voor differentiatie in samenhang met afdwingbaarheid voor de bestuursrechter van bepaalde toepassingsvormen van artikel 8 van de Wob, in het bijzonder die welke zijn geconcretiseerd op basis van complementaire regelingen en voorzieningen (registers). De vraag is derhalve of deze algemene, historisch ingeleurde interpretatie van de Afdeling wel zo gelukkig is. In het voorliggende geval is er echter geen probleem, omdat het hier gaat om een vorm van actieve openbaarmaking op basis van artikel 8 van de Wob naar zijn oorspronkelijke bedoeling.

8. Waar het gaat om de verlangde schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn overweegt de Afdeling, dat de aanspraak hierop niet op artikel 6 EVRM kan worden gebaseerd, omdat dit artikel niet op procedures ingevolge de Wob van toepassing is. In plaats daarvan wordt - in lijn met eerdere Afdelingsrechtspraak - deze vordering beoordeeld op basis van het rechtszekerheidsbeginsel in de nationale rechtsorde. "Dit beginsel noopt er toe dat een verzoek op grond van de Wob en het eventueel daaruit voortvloeiende geschil binnen een redelijke termijn, in voorkomend geval na behandeling door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, tot finale vaststelling leidt", aldus de Afdeling. Zie over het niet van toepassing zijn van artikel 6 EVRM op Wob geschillen de uitspraken van de ABRvS van 6 oktober 2004, JB 2004/371 (inzien stukken asielpcedure). 4 mei 2005, LJN: AT5125, zaaksnr. 200407087/1 (ambtsbericht asielpcedure), van 27 juli 2011, LJN: BR3196 (inlijving familie in de Nederlandse adel), van 20 mei 2009, JB 2009/167 (informatie over ontslagen) en van 1 januari 2010, LJN: BK8363 (politiedocumenten demonstraties).

Op basis van de werking van het aldus begrepen rechtszekerheidsbeginsel past de Afdeling de door het EHRM in de zaak Pizzati v. Italië van 29 maart 2006, zaaknr. 62361/00, JB 2006/134 uitgewerkte schadecriteria met betrekking tot overschrijding van een redelijke termijn analogisch toe. Zie in het bijzonder de uitspraak van de ABRvS van 3 december 2008, AB 2009, 70 m.nt. Barkhuysen en Van Emmerik en JB 2009/13. Met uitzondering van de twee eerstgenoemde uitspraken van 6 oktober 2004 en 4 mei 2005 is dat ook in de overige, hiervoor genoemde Wob-zaken gebeurd. Met de toepassing van deze criteria in de voorliggende uitspraak sluit de Afdeling derhalve aan bij vaste rechtspraak.

9. Anders dan de Afdeling in deze uitspraak nog doet, kan na het arrest van het EHRM van 31 juli 2012, JB 2013/1 m.nt. dzz. niet meer in algemene zin worden gesteld, dat artikel 6 EVRM niet op Wob-geschillen van toepassing is. Uit dit arrest blijkt dat het Hof van Straatsburg op basis van in de vrijheid van meningsuiting in artikel 10 van het EVRM begrepen positieve informatieverplichtingen in samenhang met de beroepsuitoefening van de verzoeker (journalist) aanneemt dat sprake is van "civil rights". Deze jurisprudentie is vatbaar voor uitbreiding, want past in een reeds eerder gesignaleerde trend. Dit zou betekenen dat hoedanigheid en belang van de verzoeker via deze "achterdeur" alsnog binnensluipen in de toepassing van de Wob. Vgl. artikel 3, derde lid, van de Wob, de bepaling dat voor het doen van een Wob-verzoek geen belang gesteld behoeft te worden.

Materieel is de wijziging van grondslag van het recht op schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn van het (nationale) rechtszekerheidsbeginsel naar artikel 6 EVRM niet van betekenis, omdat de Afdeling op basis van het rechtszekerheidsbeginsel dezelfde, door het Hof op basis van artikel 6 EVRM, in het bijzonder het arrest Pizzati t. Italië, ontwikkelde schadecriteria toepast. Dogmatisch is dat verschil er echter wel en kan de Afdeling een volledige uitsluiting van de Wob van de gelding van artikel 6 EVRM dan ook niet volhouden. Een juiste duiding is van belang omdat aan artikel 6 EVRM (fair trial) meer grondrechtelijke aanspraken kunnen worden ontleend dan de hier bedoelde schadeplichtigheid.

Zie in dit verband overigens ook het ruimer dan artikel 6 EVRM geformuleerde artikel 47 HEU, in samenhang met hetgeen ik hiervoor heb opgemerkt over de betekenis van de Wob als implementatiewet van communautaire informatieverplichtingen.

10. De vorm van openbaarmaking speelt in de Wob-jurisprudentie een belangrijke rol, met name in door derden-belanghebbenden aangespannen procedures tegen besluiten tot actieve of passieve openbaarmaking. Dit in het bijzonder wanneer sprake is van (een risico van) reputatieaantasting (naming en shaming) dan wel een inbreuk op de privacy, door artikel 10 van de Wob beschermde belangen. In die gevallen is de vorm van openbaarmaking een element in de belangenafweging (artikel 10, tweede lid, Wob jo. artikel 3:4 Awb). Zie mijn noten bij de uitspraak van de ABRvS van 31 mei 2006, JB 2006/218 en bij de uitspraak van de ABRvS van 7 september 2011, JB 2011/225, met name over de bijzondere consequenties van internetpublicaties. Zie in dit verband artikel 6, derde lid, van de Wob dat de positie van derden-belanghebbenden beschermt door in de gevallen dat bezwaren vanuit deze categorie verwacht kunnen worden, een tijdsverloop van 2 weken na bekendmaking voor te schrijven alvorens een besluit tot openbaarmaking mag worden geëffectueerd. Door in deze periode een voorlopige voorziening bij de bestuursrechter te vragen kunnen derden-belanghebbenden de feitelijke openbaarmaking, waaronder de gekozen vorm daarvan, echter blokkeren. Dat de vorm van openbaarmaking bij Wob-toepassingen steeds belangrijker wordt is een gevolg van de sterke groei van elektronische publicaties op de websites van overheidsinstanties. Zie in dit verband ook artikel 2:14 Awb en de toeneming van algemene en specifieke elektronische bekendmakingsverplichtingen in de wetgeving, waaronder in de Bekendmakingswet.

11. In het geval van actieve openbaarmaking kiest het bestuursorgaan voor de vorm waarin deze plaatsvindt. Gaat het om openbaarmaking op verzoek, dan is het ingevolge artikel 7, tweede lid, primair de verzoeker die de vorm van openbaarmaking bepaalt. De belangrijkste uitzondering op deze laatste regel is, dat de verlangde vorm van informatieverstrekking redelijkerwijs niet van het bestuursorgaan geveerd kan worden. In de hiervoor opgenomen uitspraak is appellant expliciet opgekomen tegen de weigering van het gemeentebestuur om het betreffende Planschade risicoanalyserapport (tevens) openbaar te maken door publicatie ervan op de gemeentelijke website. Naar uit deze uitspraak blijkt toetst de Afdeling de weigering van het gemeentebestuur rechtstreeks aan artikel 7 van de Wob, in het bijzonder aan de weigeringsgrond in het tweede lid aanhef en sub a.

Echt sterk vind ik de motivering van het gemeentebestuur niet. Ik kan me een aantal redenen voorstellen om dit type rapporten niet elektronisch te publiceren, maar niet de overzichtelijkheid van en toegankelijkheid van de gemeentelijke website voor de burger. Dat is louter een kwestie van een deugdelijke inrichting van de website. Tot mijn verbazing komt men er echter bij de Afdeling mee weg. Dit betekent dat wat deze ongeadresseerde elektronische publicatievorm betreft, aan artikel 7, tweede lid, naar het oordeel van de Afdeling nauwelijks rechten ontleend kunnen worden.

Zoals hiervoor is aangegeven, is deze bepaling tot tweemaal toe gewijzigd ter implementatie van het Verdrag van Aarhus en de daarmee samenhangende richtlijnen. Uit deze regelingen en de implementatiewetgeving blijkt dat het keuzerecht met betrekking tot de vorm van openbaarmaking als belangrijk element in de informatiepositie van de burger werd gezien. Met dit uitgangspunt spoort dit onderdeel van deze uitspraak in onvoldoende mate.

Iets anders is dat de vraag kan worden opgeworpen of artikel 7 van de Wob tevens de aanspraak op de keuze voor een ongeadresseerde vorm van openbaarmaking omvat. Dit argument is van de zijde van het gemeentebestuur echter niet aangevoerd en de Afdeling heeft zich er ook niet over uitgelaten. Als zodanig is dit echter de voorliggende rechtsvraag.

12. Als laatste punt wil ik nog de aandacht vestigen op de bewijslastverdeling met betrekking tot de aanwezigheid/beschikbaarheid van de verlangde stukken. In dit geval de vraag of een op de gemeentelijke website aangekondigde vergadering feitelijk heeft plaatsgevonden. Aan de vaste rechtspraak dat de verzoeker in beginsel aannemelijk moet maken dat de door hem verlangde documenten daadwerkelijk (nog) bestaan c.q. onder het betreffende bestuursorgaan berusten, voegt de Afdeling een tweetal nieuwe varianten toe. Als eerste dat dit uitgangspunt tevens geldt in situaties dat het feitelijk plaatsvinden van een aangekondigde vergadering door het bestuursorgaan wordt ontkend. En datzelfde geldt voor de afbakening van de categorie van onder de -aan de Wob derogerende- geheimhoudingsplichten van de artikelen 25 en 86 van de Gemeentewet, vallende vergaderstukken.

G. Overkleef-Verburg